

A toborzás megszüntetéséről és a sorozás visszaállítását kérték a parlamentben

A tisztek eladósodása és a hadmentességi adó a költségvetési vitában

Budapest, május 11. A képviselőház mai ülésének megnyitására a teremben mindössze három képviselő ült a helyén.

Hegedűs Kálmán előadó ismertette a honvédelmi tárca költségvetését.

— A tisztkart mentesíteni kell az anyagi gondoktól és az élet küzdelmeitől, — mondotta. — Gondoskodni kell a tiszti családokról, amelyek elvesztették a tiszti kauciókat. Ezeknek legalább a 13 pengős családi pótlékát emeljék fel 70 pengőre. Rendezni kell a lakbér kérdését is. A tisztkar missziója ma az, hogy meggátolja a lelkek lezserelését, amely a defetizmushoz vezet.

Mi háborút nem akarunk, békebontók nem leszünk,

de ha azt akarja a história, hogy ne legyünk semlegesek, akkor védenünk kell azt, ami a miénk.

A vita első szónoka, Malasits Géza arról szól, hogy a szociáldemokrata párt álláspontja a hadseregben szemben közsémmel. Kéri a honvédelmi minisztert, hogy a katonák, főleg a légénységi állományhoz tartozók, szolgálaton kívül oldalfegyvert ne viseljenek, mert ebből már sok baj származott. Nehezményezi, hogy

12 évvel a békekötés után még mindig felelősségre vannak hadvisselt emberek a háború alatt elkövetett állítólagos bűncselekmények miatt.

— A katonaságnál pokolra való fajzatnak tartják a szociálistákat. Ha a katonai műhelybe civilmunkást vesznek fel, előbb a rendőrségnél érdeklődnek, vajon nem szakszervezeti munkás-e az illető, pedig a világháború alatt egyetlen szabottálási eset sem fordult elő a szervezett munkásság részéről.

Fráter Jenő szólalt fel. Követeli, hogy

a mai zsoldos-rendszert szüntessék meg.

Karafiáth Jenő: Sokba kerül, nem bírjuk a terhel!

Fráter Jenő ezután azt kéri, hogy a lovasságot szaporítsák és hivatkozik a világháborúra, amely után ellenszenv mutatkozott a lovassággal szemben, de a világháború tapasztalatai azt mutatják, hogy a lovasságra szükség van. Mi el vagyunk utva az aktív védekezéstől, nincsen ágyunk, nincsen repülőgépeink és most elűntek a passzív védekezéstől is, mert elegendő gázálarc beszerzését sem engedik meg.

Ezután a sűrű katonatiszti nyugdíjazásokat teszi szóvá. Sérelmesnek találja, hogy a honvédelmi miniszter nagyon szigorúan megtartja a korhatárt az öreg generálisoknál. Sűrűn látunk fiatal tábornokokat és ezredeseket. A magasabb parancsnokságok élén ilyenformán olyan parancsnokok lesznek, akik nélkülözik a hadi tapasztalatokat.

Szilágyi Lajos (harsányan kiáltja): Félnek a királykérdéstől! Félnek az öreg generálisok királybűségétől. (Nagy zaj a Házban.)

Borbély-Maczkó Emil szövevényezi a tisztkar fizetésének és lakbérének minél előbb való rendezését és a tiszti nyugdíjkérdés igazságtalanságait. Tiszteink odajutottak, hogy 20-ika után már cipőtalpálásra sem telik és a legszükségesebb szórakozásokat sem engedhetik meg maguknak. Egy vezérkari ezredessel történt, hogy a felesége megbetegedett, cselédet nem tarthatnak a fizetésből, kenyeret kellett sütni, az ezredes ur a kenyeret maga dagasztotta meg és azután vette a körgallérját és azalatt a szakajtót elvitte a pékhöz. A nyugdíjasok helyzete talán még keservebb, mint a ténylegeseké. Hogy mennyire el van merülve a tisztkar az adósságokba, erre nézve azt mondom, hogy

próbaképpen írassa össze egypár csapatnál a honvédelmi miniszter a tisztek adósságait.

Farkas Elemér: Legyünk tisztában azzal, hogy toborzással sohasem fogunk olyan hadsereget talpraállítani, amely álmainknak, nemzeti vágyainknak megfelel.

Ezután nagy mozgás mellett a következő kijelentést tette:

— Mondjuk már egyszer meg nyitlan az igazságot. Háború esetében Magyarország átvonulási terepnek van kijelölve.

Csontos Imre a kormányzat hanyagságának és gyengeségének tudja be, hogy a lovasított leventeműzmenyt még mindig nem teremtette meg.

Gömbös Gyula: Keleteurópa békéjét nem lehet addig biztosítani, amíg meg nem engedik, hogy Magyarország felfegyverezhesse magát. Felhívja a kormányt, hogy kezdjen tárgyalásokat, hogy Magyarország önrendelkezési jogát a honvédelem terén teljesen visszakapja.

Szilágyi Lajos: A kormány tegyen meg mindent, hogy

a toborzási rendszer megszűnjön és általános hadkötelezettség lépjen életbe.

Örül annak, hogy a régi ludovikás szellem hatja át újra a katonai nevelő intézményeket.

Ezután Vértess-Vilmos István a kézművesiparosoknak a panaszával foglalkozott, amely arra vonatkozik, hogy

a honvédség felszerelésének a szállítását nem a magyar kisipar eszközölte.

Ezt a mellőzést sérelmesnek tartják a kézművesiparosok. Ezután a tiszti és altiszti kar anyagi helyzetével foglalkozott, megélhetésük sürgős rendezését kérte. Nagyon körül vagyunk véve ellenségeinktől és ki vagyunk annak téve, hogy akaratunk ellenére is háboruba sodornak bennünket a szomszédaink. Emlékeztet azokra a propaganda-térképekre, amelyeket 1914-ben készített Csehszlovákia, amelyekben csak három vármegyét akart elvenni tőlünk.

Most újra térképeket készít Csehszlovákia, amelyen a Duna vonalát még tovább követeli a Vágtól egészen Budáig, Budát, a budai—aszói vasutvonalat, onnan egészen Nyíregyházáig.

Kérdi, nem feltűnő-e akkor, amikor honvédségünk alig 60 százaléka a primitív és ugyszólván teljesen elértéktelenedett fegyverekkel van felszerelve, ugyanakkor a sokkal nagyobb és jobban felszerelt kisántant úgy tüntet fel bennünket, mint veszélyes és fegyverkező hatalmat. Végül

a hadmentességi adó behozatalát

sürgette.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter válaszolt a felszólalásokra. A tárca keretében lényeges változás nem történt, hiszen a békeszerződés megkötése kezdetétől. Maga is belátja, hogy nem felel meg a fizetés a szolgálati követelményeknek, azonban csak fokozatosan haladhatunk az emelések felé.

Újabb áldozatokat követelni az adózóktól nem lehet, amíg a gazdasági élet meg nem erősödik.

— A magas nyugdíjterhek legfőbb oka az a magyaros gavaléria volt, amellyel átvettük a régi monarchia minden olyan magyarországi születésű katonai nyugdíjasát, akik Magyarországra optáltak. Szociálista részről felhívták a kormány figyelmét, hogy

tarítsa távol a politikát a honvédségtől.

Ez meg is történt, mert a kormány maga is arra törekszik. Nem is lehet a szemére vetni a honvédségnek, hogy politizál.

— Nem felel meg a való helyzetnek az a megállapítás, hogy a katonai igazságszolgáltatás még mindig üldöznék azokat, akik a háború alatt katonai bűncselekményeket követtek el.

Az uccán kolduló rokkantakkal

kapcsolatosan megjegyezte, hogy a népjóléti miniszter minden rokkantat el tud és el akart helyezni. De vannak olyan rokkantak, akik nem akarják magukat a házirendnek és fegyelemnek alávetni és inkább koldulnak. A tisztek eladósodott helyzetét a kormány is jól ismeri. Ez az eladósodás még a kisebb fizetések idejéből származik, amikor kénytelen volt a kormány bizonyos hitelforrásokat és részletfizetési lehetőségeket előtérbe hozni. Nincs szándékában, hogy eltiltsa a katonai orvosokat a privát gyakorlattól, azonban

a munkásbiztosító pénztárnál nem engedi őket állást vállalni.

Lehetetlen ugyanis összeegyeztetni akár térben, akár időben a kétféle vállalt szolgálati kötelezettség ellátását.

A kormány épügy vallja, hogy azok a szűk határok, melyek közé Magyarországot szorították, nem lesznek örökké fenttarthatók, mint ahogy az egész nemzet vallja ezt.

Bár a békét ránk diktálták és nem volt módunk az ellen tiltakozni, a békeszerződés mégis két-szerződés, mely kötelezi a diktálót is. A szerződés végrehajtása tekintetében a magunk részét becsületesen elvégeztük, az utolsó betűig eleget ettünk kötelezettségünknek, de sajnos, nem láttuk, hogy a másik oldalon is fizetnek a nekünk aláírt váltót. A legegyszerűbb jogi igazság az, hogy ha a kétoldalú kötelező szerződést az egyik fél nem teljesíti, akkor az a másik félre sem kötelező.

A Ház ezután elfogadta a tárca költségvetését. Az ülés 6 óra után ért véget.

Színházjegyet a Délmagyarország jegyirodája elővételi díj nélkül árusít.

Állandó állást

nyernek havi fixfizetéssel és magas jutalékkal urak és hölgyek, kik helyi összeköttetéssel és kellő kereskedelmi érzékkel rendelkeznek.

ELECTROLUX RT.

Kálvin tér 2. szám.

569

Első szent áldozási fényképek

legolcsóbban készülnek

378

SIMONYI fényképésznél, Korzó Mozi-val szemben.

Női kalapot

863

legolcsóbban veszi

Knittelnél

Széchenyi tér 2. sz. Iskola ucca 26. sz.

SZÖGEDI SZÍNHÁZ

GYALU MŰSORÁVAL.

TRAGIKOMÉDIÁK ÉS KOMITRAGÉDIÁK.

Végtelen szellemes írások, legtöbbnyire szegedi aktualitások a szerző aláírásával és utóhangjával.

Ára 4 pengő.

Kapható a Délmagyarország kiadóhivatalában.

Kakuszi Mihály és gyermekei mély fájdalommal tudatják, hogy a legjobb feleség, anya, nagyanya

Kakuszi Mihályné
szül. Dobó Anna

életének 65. évében, boldog házasságának 40. évében hosszú szenvedés után csendesesen elhunyt.

Temetése f. hó 12-én délután 4 órakor lesz a Tápéi ucca 40. szám alatti gyászházból.

Engesztelő szent mise áldozat f. hó 12-én délelőtti 10 órakor a felsővárosi Minorita-templomban lesz az Egek Urának bemutatva.

571